

MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

INŠPEKCIA V SOCIÁLNYCH VECIACH

Číslo spisu: 15215/2024-M_OdISVKE

Číslo záznamu: 46695/2024

PROTOKOL O VÝSLEDKU DOZORU

PRI VYKONÁVANÍ OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY

ÚRAD PRÁCE SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY RIMAVSKÁ SOBOTA

Na základe poverenia č. 64/2024/OlvSPODaSK zo dňa 24. 01. 2024 vykonali poverení zamestnanci Inšpekcie v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ISV“) dozor podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a) tretieho bodu zákona č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o inšpekcii v sociálnych veciach“) - nad dodržiavaním zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“), a to v rozsahu plnenia POVINNOSTI pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z.:

NAVŠTEVOVAŤ DIEŤA V ZARIADENÍ NA VÝKON ROZHODNUTIA SÚDU NAJMENEJ RAZ ZA ŠEŠŤ MESIACOV ZA ÚČELOM SLEDOVANIA PSYCHICKÉHO VÝVINU, FYZICKÉHO VÝVINU A SOCIÁLNEHO VÝVINU DIEŤAŤA.

Dozorovaným subjektom podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. c) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach je Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, Čerenčianska 18, 979 01 Rimavská Sobota, IČO: 30794536 (ďalej len „dozorovaný subjekt“ alebo „úrad“).

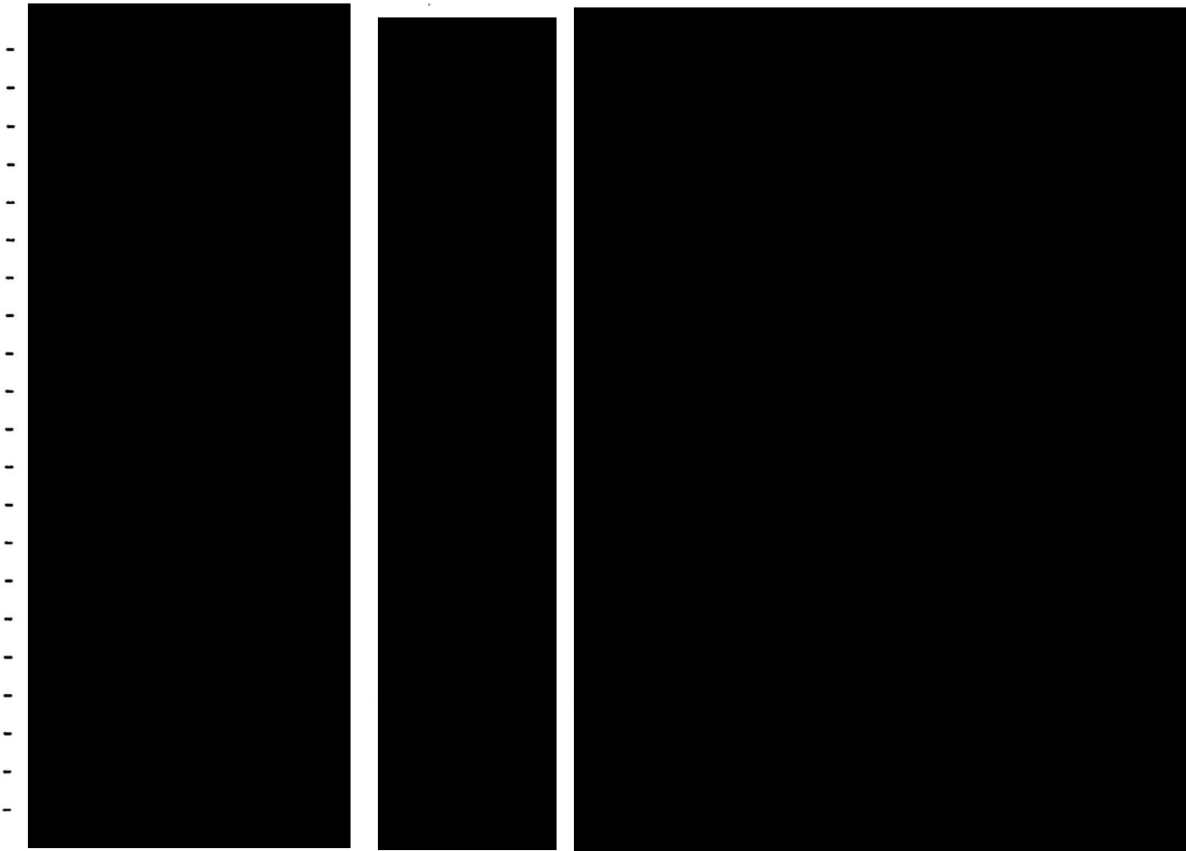
Dozor začal dňa 26. 01. 2024 a dozorovaným obdobím bol čas od 01. 01. 2023 do 26. 01. 2024.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach sa pri výkone dozoru postupuje primerane podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole v štátnej správe“), jeho ustanovení § 8 až § 13, ak samotný zákon o inšpekcii v sociálnych veciach neustanovuje inak.

Poverení zamestnanci ISV v rozsahu zameranom na predmet dozoru využili oprávnenia podľa ustanovenia § 11 zákona o kontrole v štátnej správe a vyžiadali si od dozorovaného subjektu spisovú dokumentáciu DETÍ UMIESTNENÝCH V ZARIADENIACH NA VÝKON ROZHODNUTIA SÚDU (podľa ustanovenia § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. zariadeniach, v ktorých sa vykonáva ústavná starostlivosť, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie), keď podľa ustanovenia § 32 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vedie evidenciu detí tu umiestnených (27 maloletých detí):

- [REDACTED] [REDACTED]
- [REDACTED] [REDACTED]
- [REDACTED] [REDACTED]
- [REDACTED] [REDACTED]
- [REDACTED] [REDACTED]
- [REDACTED] [REDACTED]

- 1 Spisová dokumentácia [REDACTED]
- 2 Spisová dokumentácia [REDACTED]
- 3 Spisová dokumentácia [REDACTED]
- 4 Spisová dokumentácia [REDACTED]
- 5 Spisová dokumentácia [REDACTED]
- 6 Spisová dokumentácia [REDACTED]

7	Spisová dokumentácia	
8	Spisová dokumentácia	
9	Spisová dokumentácia	
10	Spisová dokumentácia	
11	Spisová dokumentácia	
12	Spisová dokumentácia	
13	Spisová dokumentácia	
14	Spisová dokumentácia	
15	Spisová dokumentácia	
16	Spisová dokumentácia	
17	Spisová dokumentácia	
18	Spisová dokumentácia	
19	Spisová dokumentácia	
20	Spisová dokumentácia	
21	Spisová dokumentácia	
22	Spisová dokumentácia	
23	Spisová dokumentácia	
24	Spisová dokumentácia	
25	Spisová dokumentácia	
26	Spisová dokumentácia	
27	Spisová dokumentácia	

ZISTENÉ NEDOSTATKY

DOZOROM BOLO ZISTENÉ, ŽE DOZOROVANÝ SUBJEKT SI NESPLNIL POVINNOSŤ

PODĽA USTANOVENIA § 32 ods. 3 ZÁKONA Č. 305/2005 Z. Z.

Podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „orgán SPODaSK“) v spolupráci so (okrem iných) zariadením na výkon rozhodnutia súdu, vypracúva plán sociálnej práce s rodinou dieťaťa, ktorého súčasťou je sledovanie psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa. Na tento účel najmenej raz za šesť mesiacov navštevuje dieťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu.

Zariadením na výkon rozhodnutia súdu *vis a vis* vyššie uvedená povinnosť orgánu SPODaSK je centrum pre deti a rodiny, diagnostické centrum, liečebno-výchovné sanatórium a reedukačné centrum (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“).

Zákon súčasne určuje účel takejto návštevy resp. *sensu largo* navštevovania dieťaťa, keďže platná právna úprava v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately určuje povinnosť dieťa navštevovať, teda berúc do úvahy teleologický výklad významu slova či slovného spojenia, nielen navštíviť, čo by (v rozpore s úpravou sociálnoprávnej ochrany detí ako celku reglementujúceho práva, povinnosti a vzájomné vzťahy a súvislosti) akoby určovalo „iba“ povinnosť „jednorázovú“- dieťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu orgánom SPODaSK navštíviť. Týmto účelom je sledovanie psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa. Právna úprava teda určuje konkrétnu činnosť, ako aj jej obsah – povinnosť orgánu SPODaSK konať za špecifikovaným účelom. Vyplýva to i z významu samotného slova návšteva, či navštevovať, ako príchodu niekam – na určité miesto, či k niekomu, s cieľom zostať tam po istý čas alebo sa na niečom zúčastniť. Sledovaním vývinu dieťaťa je potom nutne vnímanie a i zaznamenanie rôznych vonkajších alebo vnútorných okolností, procesov a determinantov telesného, rozumového a citového vývoja dieťaťa, na základe ktorých následne orgán SPODaSK uspôsobuje výkon relevantných opatrení vo svojej pôsobnosti, či je v interakcii s inými príslušnými orgánmi verejnej správy alebo v neposlednom rade s rodinou dieťaťa.

Zákon č. 305/2005 Z. z. tiež určuje orgánu SPODaSK minimálnu frekvenciu realizácie tejto povinnosti (najmenej raz za šesť mesiacov). Ide teda celkom zjavne o stanovenie minimálnej zákonnej požiadavky na realizáciu povinnosti a nie určenie konkrétneho časového úseku. Z takto koncipovanej právnej úpravy teda vyplýva dôraz, či preferencia zákonodarcu smerom k individualizácii realizácie povinnosti (navštevovania dieťaťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu), ktorá je „iba“ podľa platnej právnej úpravy „ohraničená“ určením takej (doplňujúcej) zákonnej povinnosti, že k realizácii povinnosti „navštevovať“ musí dôjsť orgánom SPODaSK aspoň raz za 6 mesiacov. Zákon č. 305/2005 Z. z. súčasne nikde neurčuje výnimky z realizácie tejto povinnosti (objektívne ani subjektívne), či alternatívy jej realizácie. Zákon č. 305/2005 Z. z. taktiež nijako nelimituje orgán SPODaSK navštevovať dieťa v zariadení i častejšie ako „raz za šesť mesiacov“. Obdobne však ani ďalšia súvisiaca právna úprava (osobitne v oblasti školstva) neobsahuje ustanovenia, ktoré by do tejto povinnosti a súčasne oprávnenia orgánu SPODaSK vstupovali.

Z uvedeného vyplýva, že navštevovanie dieťaťa v zariadení má byť zo strany orgánu SPODaSK vopred plánované - na základe plánu sociálnej práce s rodinou dieťaťa a súčasťou tohto plánu ako aj samotného plánovania musí byť sledovanie vývinu dieťaťa. Plán potom má obsahovať plánovanú aktivitu, opatrenie a samotnú úlohu navštevovať dieťa v zariadení, s konkrétnym termínom/termínmi plnenia, pričom tento termín musí byť nutne stanovený v súlade s aktuálnymi a individuálnymi potrebami dieťaťa – ale najmenej však raz za šesť mesiacov. Frekvencia plnenia povinnosti orgánu SPODaSK navštevovať dieťa v zariadení sa teda v prvom rade odvíja od plánu sociálnej práce s rodinou dieťaťa a musí byť jeho súčasťou.

ODŮVODNENIE NEDOSTATKOV ZISTENÝCH DOZOROM

Z dokumentácie 27 maloletých detí umiestnených v zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu – reedukačných centrách, liečebno-výchovných sanatóriách a diagnostických centrách, poskytnutej dozorovaným subjektom ISV vyplynulo, že povinnosť navštevovať dieťa v zariadení najmenej raz za šesť mesiacov podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. si úrad nesplnil voči 7 maloletým deťom.

1. V prípade [REDAKOVANÉ] na základe rozhodnutia súdu do Reedukačného centra [REDAKOVANÉ] z dôvodu zahačivého spôsobu života a predčasného sexuálneho života, keď úrad navštívil v tomto zariadení dňa [REDAKOVANÉ] a následne dňa [REDAKOVANÉ], teda medzi týmito dvomi návštevami uplynulo obdobie viac ako 6 mesiacov.
2. V prípade [REDAKOVANÉ] na základe rozhodnutia súdu do Reedukačného centra [REDAKOVANÉ] keď úrad navštívil v tomto zariadení dňa [REDAKOVANÉ] a následne dňa [REDAKOVANÉ], teda medzi týmito dvomi návštevami uplynulo obdobie viac ako 6 mesiacov.
3. V prípade [REDAKOVANÉ] na základe rozhodnutia súdu do Reedukačného centra [REDAKOVANÉ] keď úrad navštívil v tomto zariadení dňa [REDAKOVANÉ] a následne dňa [REDAKOVANÉ], teda medzi týmito dvomi návštevami uplynulo obdobie viac ako 6 mesiacov.
4. V prípade [REDAKOVANÉ] do Reedukačného centra [REDAKOVANÉ] dňa [REDAKOVANÉ] na základe rozhodnutia súdu z dôvodu nerešpektovania autorít, túlania sa a zanedbávania PŠD, nakoľko úrad uskutočnil návštevu dieťaťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu dňa [REDAKOVANÉ] a následne dňa [REDAKOVANÉ] v Reedukačnom centre [REDAKOVANÉ], teda medzi týmito dvomi návštevami uplynulo obdobie viac ako 10 mesiacov. Úrad počas pobytu dieťaťa mimo zariadenia na výkon rozhodnutia súdu uskutočnil s [REDAKOVANÉ] rozhovor v domácnosti [REDAKOVANÉ] dňa [REDAKOVANÉ], ale aj od uvedenej návštevy a uskutočneného rozhovoru s dieťaťom uplynulo obdobie viac ako 8 mesiacov.
5. V prípade [REDAKOVANÉ] na základe rozhodnutia súdu z Reedukačného centra [REDAKOVANÉ] do Reedukačného centra [REDAKOVANÉ] z dôvodu veku dňa [REDAKOVANÉ] uskutočnil úrad návštevu dieťaťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu dňa [REDAKOVANÉ] teda až po viac ako 12 mesiacov od umiestnenia dieťaťa.
6. V prípade [REDAKOVANÉ] do Reedukačného centra [REDAKOVANÉ] na základe rozhodnutia súdu z dôvodu výchovných problémov, nerešpektovania autorít a neplnenia si povinnej školskej dochádzky dňa [REDAKOVANÉ] kedy úrad navštívil v tomto zariadení od jej umiestnenia len raz a to dňa [REDAKOVANÉ].
7. V prípade [REDAKOVANÉ] do Reedukačného centra [REDAKOVANÉ] na základe rozhodnutia súdu z dôvodu výchovných problémov, záškoláctva a agresivity dňa [REDAKOVANÉ] kedy úrad neuskutočnil návštevu dieťaťa v zariadení ani raz. Dieťa krátko po jeho umiestnení, dňa [REDAKOVANÉ] ušlo zo zariadenia, nájdené a vrátené do zariadenia bolo dňa [REDAKOVANÉ]. Reedukačné centrum e-mailom dňa [REDAKOVANÉ] informovalo úrad

o nájdení dieťaťa. Dňa [REDACTED] dieťa zo zariadenia ušlo, nájdené a privezené späť bolo dňa [REDACTED], dňa [REDACTED] opakovane ušlo a do dňa začatia dozoru bolo na úteku. V období od [REDACTED] kedy mal úrad vedomosť o tom, že sa nachádza v zariadení, dieťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu nenavštívil.

Zamestnanci ISV si súčasne v týchto identifikovaných prípadoch detí, kde si úrad nesplnil povinnosť navštíviť dieťa v zariadení najmenej raz za šesť mesiacov, vyžiadali od úradu informáciu - vyjadrenie o dôvodoch takéhoto postupu (podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona o kontrole v štátne správe). Z poskytnutej odpovedi však nevyplýva žiadna taká skutočnosť, ktorá by ISV naznačovala možnosť alebo potrebu zvažovania pri hodnotení splnenia si zákonnej povinnosti podľa predmetu poverenia na výkon dozoru, či teda k jej splneniu zo strany úradu došlo alebo nedošlo. Úrad uviedol ako dôvod takéhoto postupu vysokú fluktuáciu zamestnancov, chorobnosť, epidemiologickú situáciu v r. 2022, vyťaženosť zamestnancov, nedostatok motorových vozidiel a ich vodičov. V prípade [REDACTED] úrad uviedol, že sociálny kurátor ktorý viedol spisovú dokumentáciu dieťaťa už na úrade nepracuje. V prípade [REDACTED] úrad uviedol ako dôvod takéhoto postupu vzdialenosť medzi úradom a zariadením na výkon rozhodnutia súdu a krátku dobu, kedy sa dieťa medzi útekmi v zariadení nachádzalo.

BEZ ZISTENIA NEDOSTATKOV

U ostatných (20) maloletých detí umiestnených v zariadení na výkon rozhodnutia súdu si úrad splnil povinnosť navštíviť dieťa v zariadení najmenej raz za šesť mesiacov podľa ustanovenia § 32 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. u (18) maloletých detí a u (2) maloletých deťoch úrad neuskutočnil návštevu dieťaťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu z dôvodu, že deti sú dlhodobo na úteku.

ZÁVER

Na základe zistených nedostatkov bol vypracovaný protokol o výsledku dozoru.

V Košiciach dňa 21. 03. 2024

Za Inšpekciu v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky:

